

Зростання якості та кількості китайської науки навряд чи зупиниться найближчим часом, прогнозує The Economist. Витрати на науково-технічні дослідження продовжують зростати – уряд оголосив про збільшення фінансування на 10% у 2024 році. І країна готує величезну кількість молодих науковців. У 2020 році китайські університети видали 1,4 мільйона дипломів інженерів, що в сім разів більше, ніж у США. На рівні бакалаврату Китай підготував у 2,5 рази більше дослідників штучного інтелекту найвищого рівня, ніж США. А до 2025 року китайські університети, як очікується, випускатимуть майже вдвічі більше докторів наук у галузі науки і техніки, ніж американські.

ЛІТЕРАТУРА

1. Наука Китаю розвивається найшвидше. Збруч. URL: <https://zbruc.eu/node/18560> (дата звернення: 03.03.2024).

УДК 39

КОЗАЦЬКА КУЛЬТУРА, ЇЇ ОСОБЛИВОСТІ ТА ХАРАКТЕРНІ ОЗНАКИ У НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

*Сарапін О., Національний університет цивільного захисту України
НК – Гонтаренко Л.О., кандидат психологічних наук, доцент*

Козацька культура є важливим елементом української історії та ідентичності, яка розвивалася в XV–XVIII століттях на території сучасної України, особливо в регіоні Запорізької Січі. Ця культура поєднувала в собі військові, політичні, релігійні та мистецькі елементи, створюючи унікальний соціокультурний феномен.

Уявіть собі світ, де воїнська етика була основою життя. Козаки – професійні воїни, їхнє існування було тісно пов'язане з постійними військовими походами, боротьбою проти Османської імперії, татар та інших ворогів. Але не лише вояцтво визначало їхню суть. Вільне козацтво організовувалося на демократичних принципах: козаки самі обирали своїх отаманів та інші керівні посади на загальних зборах – радах. Братерство та рівність були важливими елементами, які допомагали підтримувати єдність у боротьбі за свободу.

Запорізька Січ, своєрідна козацька республіка, стала центром політичної та військової активності. Тут були свої закони, адміністрація та армія, що дозволяло козакам жити згідно зі своїми традиціями та цінностями. Демократія в козацькому устрої вражала. Кожен козак мав право голосу на радах, що вирішували важливі питання військового та соціального життя. Повага до особистої

свободи була ключовою цінністю, і кожен козак міг висловити свою думку.

Не можна забувати про релігію. Православ'я відіграло центральну роль у житті козаків, які вважали себе захисниками віри. Багато з них вступали в боротьбу проти ворогів православ'я, а на Запорізькій Січі було зведено численні церкви та монастирі, що стали осередками духовності.

Фольклор і мистецтво були важливими складовими козацької культури. Козацькі думи, пісні, легенди та перекази славили героїзм козаків, їхні подвиги та захист батьківщини. Літописи, як –от «Літопис Самовидця» чи «Літопис Грабянки», стали важливими джерелами інформації про козацький побут і традиції.

Традиційний козацький одяг також заслуговує на увагу. Шаровари, жупани, пояси, а також специфічна зачіска – оселедець – стали символами козацької ідентичності. У побуті козаки вели просте, але організоване життя, дотримуючись народних звичаїв і обрядів.

Політична та військова активність козаків впливала на історію регіону. Вони брали участь у численних військових походах, формували союзницькі відносини з польською шляхтою та московськими царями, а згодом боролися за незалежність України.

Висновок

Козацтво залишило глибокий слід в українській культурі та національній свідомості. Образи козаків символізують волелюбність, мужність і незалежність, міцно вкоренившись у фольклорі, літературі та мистецтві України. Ця багатогранна культура продовжує жити в серцях українців, нагадуючи про героїчне минуле та національні цінності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Сергійчук В. (ред.) – Історія України. Київ: Либідь, 2000.
2. Грабовий В. – Козацька доба в Україні. Київ: Дніпро, 1991.
3. Піддубний І. – Козацтво і його культура. Львів: Світ, 2004
4. Літопис Самовидця – Літопис Самовидця: українська історична пам'ять. Київ: Наукова думка, 1991.